

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2019. november

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága november végéig 1 011,0 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 1 344,0 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 262,9 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 55,1 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés, amely 651,0 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. november		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XI hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	22 795,954	79,5%	11 538,989	10 195,021	0,000	1343,967	24 139,922	81,3%	1,8%
1.1. Hitel	1 167,691	4,1%	54,710	14,279	0,000	40,431	1 208,122	4,1%	0,0%
1.1.1. Külföldi	1 167,691	4,1%	54,710	14,279	0,000	40,431	1 208,122	4,1%	0,0%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
1.2. Állampapír	21 628,263	75,4%	11 484,279	10 180,742	0,000	1303,537	22 931,800	77,2%	1,8%
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,085	75,3%	11 484,279	10 180,742	0,000	1303,537	22 892,622	77,1%	1,8%
1.2.1.1. Kötvény	12 836,062	44,7%	3 302,851	2 972,016	0,000	330,835	13 166,897	44,3%	-0,4%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,307	4,3%	1 734,727	2 255,155	0,000	-520,428	716,879	2,4%	-1,9%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,716	26,2%	6 446,701	4 953,571	0,000	1493,130	9 008,846	30,3%	4,1%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0,1%	0,000	0,000	0,000	0,000	39,178	0,1%	0,0%
2. Deviza	5 724,768	20,0%	94,975	746,020	262,937	-388,108	5 336,660	18,0%	-2,0%
2.1. Hitel	794,975	2,8%	7,840	39,150	78,295	46,985	841,960	2,8%	0,1%
2.1.1. Külföldi	794,975	2,8%	7,840	39,150	78,295	46,985	841,960	2,8%	0,1%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,0%
2.2. Állampapír	4 929,793	17,2%	87,136	706,870	184,642	-435,093	4 494,700	15,1%	-2,0%
2.2.1. Külföldi	4 246,199	14,8%	0,000	641,043	155,410	-485,633	3 760,567	12,7%	-2,1%
2.2.2. Belföldi	683,594	2,4%	87,136	65,827	29,232	50,540	734,134	2,5%	0,1%
Összesen	28 520,723	99,4%	11 633,964	10 941,041	262,937	955,859	29 476,582	99,3%	-0,2%
Egyéb kötelezettség	167,444	0,6%	346,602	299,796	8,312	55,118	222,562	0,7%	0,2%
MINDÖSSZESEN	28 688,167	100,0%	11 980,567	11 240,838	271,249	1010,977	29 699,144	100,0%	0,0%

A **központi költségvetés devizaadóssága** november végéig 388,1 milliárd forinttal 5 336,7 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0 százalékos szintről 18,0 százalékos szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A kedvező likviditási helyzetre tekintettel és a devizalejáratok csökkentése érdekében az ÁKK az év során jelentős összegben, 269,7 milliárd forint értékben vásárolt vissza 2020-ban és 2021-ben lejáró devizakötvényeket.

A **költségvetés forintadóssága** november végéig 1 344,0 milliárd forinttal nőtt, és 24 139,9 milliárd forintot ért el, a forintreszarány elérte a teljes államadósság 81,3%-át. 2018. decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. november végén a lakossági állampapírok állománya 9 008,8 milliárd forintot tett ki, ami 1493,1 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019 június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására. 2019. november 4-től a Magyar Posta hálózatában elérhető a nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz is, amely tovább növeli a lakosság által megvásárolható állampapírok körét.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya november végére 2 784,7 milliárd forintra növekedett. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya hóvégére 30,6 milliárd forintot ért el. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya 2019. november végén 72,3 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2 648,4 milliárd forint volt, míg a Bónusz Magyar Állampapír 13,1 milliárd forint

csökkenést követően 451,9 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 275,6 milliárd forint összegű csökkenése következtében 224,6 milliárd forintra mérséklődött november hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2 322,0 milliárd forint volt november végén, ami 847,9 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A 2019 júniusában kivezetésre került Féléves Magyar Állampapír állománya 253,8 milliárd forint csökkenés következtében nullára redukálódott, így megszűnt. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány csökkenés oka részben az, hogy a befektetők kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejárt értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. november hó folyamán 31,4 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya novemberben 222,9 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,5%-a, 4 126,1 milliárd forint államkötvény és 0,5%-a, 20,1 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 5,8 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 55,1 milliárd forinttal növekedett. November végén az állomány 222,6 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,7%-át teszi ki.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,4-ről 2,2-re mérséklődött. A *kötvénnyauctionok*on a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 4,0-re növekedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 4 bázisponttal csökkent, és -0,09%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam -0,06% lett, amely 7 bázisponttal alacsonyabb az októberi értéknél.

A *3 éves kötvényauction* a hozam 0,35%-ot tett ki, amely 5 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. Az *5 éves kötvény* utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 1,09%-ot ért el, amely 12 bázisponttal meghaladja az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamot. A *10 éves kötvényauction* 1,86%-os átlaghozama 10 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. A *15 éves kötvény* 2,69%-os átlaghozama 12 bázisponttal haladja meg a legutóbbi, októberi aukció átlaghozamát.

Budapest, 2019. december 11.

Kurali Zoltán
vezérigazgató